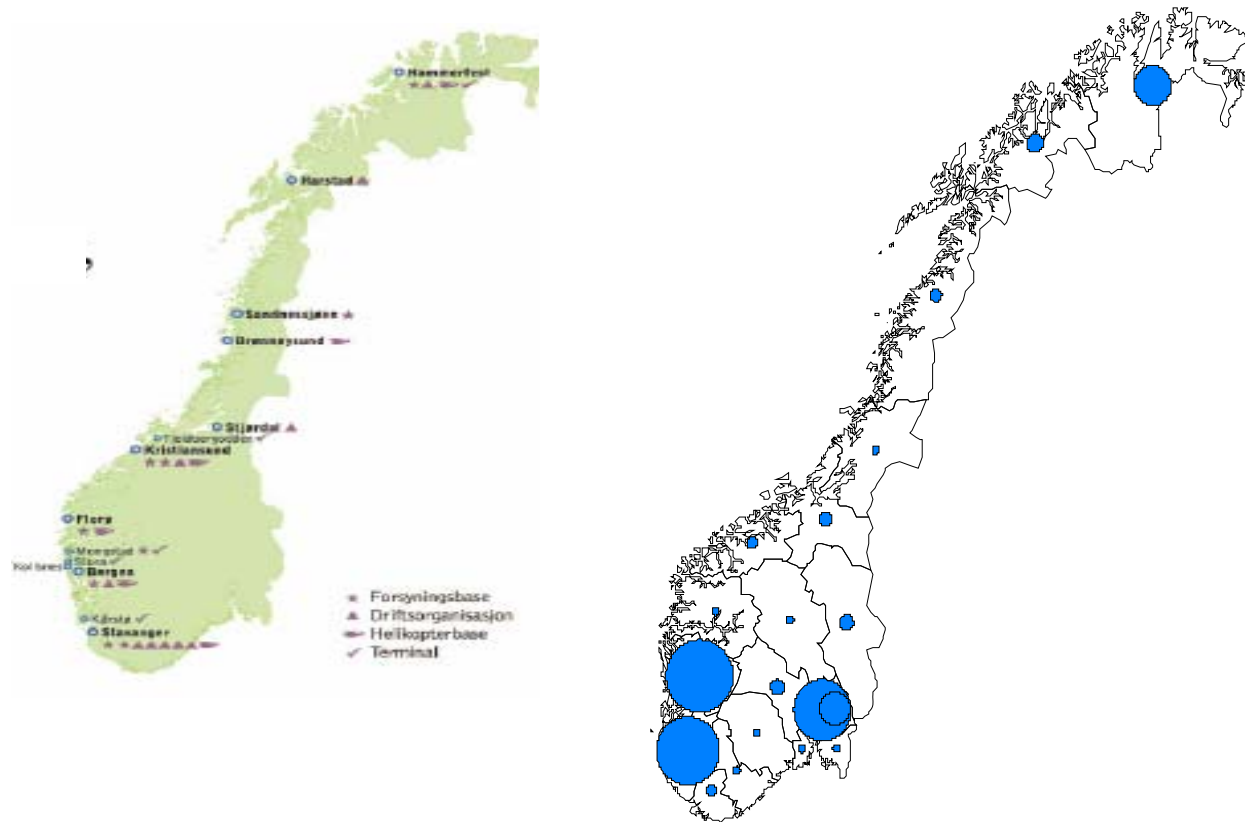

Ringverknader – kva veit vi? Av Sveinung Eikeland

Kva skjer når
petroleumsverksemda flyttar til
nye område?

Kva har skjedd under utviklinga av
Snøhvitfeltet?

Oljeøkonomiens geografi – to bilder av tyngdepunkt på land

Funn frå to kjelder

Kunnskapsgrunnlaget om faktiske lokale og regionale ringverknader

- 1 Det er gjort få studiar, staten har vore lite aktiv
- 2 Utbyggingsperioden i fokus
- 3 "Rørendestadane" i fokus
- 4 Oppstrømsaktivitetar i fokus
- 5 Generelt: Lite systematikk og mange hull i analysane

Ringverknadsmønster 1: Aktiviteten ved rørendane

- Generelt/Vestlandet
 - Viktig lokalt, men ein liten del av regional aktivitet
 - Viktig fokus i kampen om lokalisering av driftsorganisasjonar
- Snøhvit/Barentshavet:
 - Hammerfest frå krise til vekst
 - Lokale inntekter/eiendoms-skatt gir høg offentleg aktivitet
 - Hard kamp om driftsorganisasjonen for Goliat
 - Regionale strategiar utanom dette?

Mønster 2: Forflytning av service – og leverandørindustrien

- Generelt/Vestlandet - ringverknader på sikt avhengig av:
 - reell forflytning av service- og leverandørindustri
 - komparative fortrinn i regionens næringsliv
- Snøhvit/Barentshavet:
 - Tendenser i lokalt/regionalt KIFT, verkstadindustri
 - Eksterne selskap etablerar prosjektkontor
 - Usikkert korleis dette utviklar seg

Mønster 3: Ringverknader tar tid å skapa

- Generelt Nord-Vestlandet/Nord-Norge:
 - 25 år sidan første prøveboringar
 - Krev vedvarande aktivitet
 - Spranget kjem når teknologi og kompetanse kan eksporterast
- Faren – kva skjer utan ringverknader:
 - Prosjekta er kortvarige (Goliat 15 år?)
 - Det er alltid ein fare for industriruinar

Mønster 4: Drift viktigare enn utbygging?

- Generelt: Driftsfasen kan gje større lokale og regionale ringverknader enn ... fordi:
 - Den er lengre
 - Den består av mange modifiseringar
 - Dei mest kompetansekravjande og komplekse aktivitetane der lokal og regional deltaking er minst er i utbyggingsfasen
- Faren:
 - Driftfasen blir basert på pendling

Mønster 5:

Olje- og gassutvikling påvirker mange sider av lokalsamfunnet

- Generelt/Vestlandet:
 - Avhengig av størrelsen på stedene og integrasjonen til stedene i regionen
 - Den ”motsette” effekten av den økonomiske: Til mindre stedene er, til større er effektane
- Hammerfesteffektar:
 - Auka kommunale inntekter
 - Varmt boligmarked
 - Generelle betringar i levekår
 - Auke i risikoforhold i familier og ”ute”
 - Stedets utforming og utvikling

Mønster 6: Historien legg føringar

- Generelt: Dei områda som bygde seg opp i den innleiande fasen av norsk petroverksemd har skaffa seg eit forsprang
- Barentshavet:
 - Geografiske avstandane ein nøkkel
 - kva betydning vil dei ha?

Nord-Norge? Kunnskap om 4 tema er viktig

- Den nasjonale petroleumklyngens geografiske utvikling, dvs. ekspansjon i nord
- Nord-Norges komparative fortrinn
- Dei grenseregionale relasjonane i nord
- Offentleg politikk på ulike nivå, inkludert relasjonen mellom politikk og oljeselskapa